

סוגת הטקסט: ראיון דמיוני • נושא: מקצועות העתיד, יצירתיות ושימוש חכם

מטרות

- לאתר מידע בראיון ולהבחין בין שאלה לתשובה
- להסיק מסקנות על יחסי אדם-מכונה
- לנסח כללי שימוש חכם ובטוח

מהלך שיעור - 45 דקות

5 ד'	פתיחה: "מה מכונה לעולם לא תוכל לעשות במקומכם?"
10 ד'	קריאה ראשונה בקול + קריאה שנייה עם עיפרון (סימון מילים לא מוכרות)
8 ד'	חלק א' - שחייה (בזוגות), בדיקה במליאה
10 ד'	חלק ב' - צלילה: סימון, מיון, שפה ומבנה
8 ד'	חלק ג' - מעמקים: משימת תיבה + מעגל שיח קצר
4 ד'	כרטיס יציאה

גרסת 10 דקות: קריאה ← 2 שאלות שחייה ← סימון אחד ← שורה בכרטיס היציאה.

תשובות

חטי"ב	שחייה: 1. מעצבת משחקים • 2. משימות שחזוריות על עצמן • 3. לבדוק כל עובדה • סימון: "היצירה האנושית מתחילה בחוויה" • מיון: משימה שהמכונה לוקחת: מיון מסמכים, הקלדת נתונים מקצוע חדש: בדיקת טעויות של מכונה, החלטה מה מוסרי, לימוד המכונה • אוצר מילים: מה נכון וראוי לעשות
חטי"ע	שחייה: 1. ראיון - שאלות ותשובות בגוף ראשון • 2. לבסס את הטענה בעזרת דוגמאות היסטוריות • 3. ניגוד ותיקון • סימון: "היצירה האנושית מתחילה בחוויה" • מיון: אופטימיות: נולדים מקצועות חדשים, הטכנולוגיה הביאה שגשוג זהירות: מכונה יכולה להמציא בביטחון, הקצב מהיר מאי פעם
יסודי	שחייה: 1. לענות מהר על שאלות • 2. עומר • סימון: "המחשב עוזר" • מיון: מחשב: לחשב מהר, לענות על שאלה אני: לדמיין חתול עם כנפיים, להרגיש שמח
עולים	שחייה: 1. עונה על שאלות • 2. לבדק • סימון: "באים מאתנו" • מילון: חכם=smart • עונה=answers • טועה=makes a mistake • לבדק=to check • רעיון=idea
חני"מ	תמונות: מחשב • שלי • מיון: ☒ בטוח: ? לשאול שאלה על חיות, לבקש ציור ☐ לא בטוח: לכתוב את הכתובת שלי, לכתוב סיסמה

מעגל שיח

1. מה מכונה לעולם לא תוכל לעשות במקומכם?
2. האם עבודה שנכתבה בעזרת מכונה היא עדיין 'שלי' מתי כן ומתי לא?
3. איזה מקצוע עתידי הייתם ממציאים?

מתווה מצגת (איורים בסגנון תלת־ממדי חמוד)

1. שקופית פתיחה: רובוט תלת־ממדי חמוד ונערה מציירים יחד
2. מה מכונה עושה טוב ומה רק אדם יכול
3. מקצועות שנעלמו ומקצועות שנולדו
4. כללי זהב לשימוש חכם
5. כרטיס יציאה: המקצוע שלי בעתיד

🌐 מרחב בטוח: הפעילות היא תמיכה ולמידה – לא טיפול. מותר לא לשתף. כל דאגה לשלומו/ה של תלמיד/ה – פונים ליועצת. מודלים לשילוב: גש"ר מאח"ד · עש"ן ד"ק · מעש"ה.

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

"המכונה לא תחליף אותך - אבל אולי מישהו שמשתמש בה כן"

ראיון דמיוני

לרגל שבוע הטכנולוגיה ראינו את גלית, מעצבת משחקים שעובדת עם כלי בינה מלאכותית כבר חמש שנים.

שאלה: האם בינה מלאכותית תיקח לנו את העבודות?
גלית: חלק מהמשימות - כן. משימות שחוזרות על עצמן, כמו מיון מסמכים, כבר נעשות על ידי מכונות. אבל נולדים גם מקצועות חדשים: מי שבדק שהמכונה לא טועה, מי שמלמד אותה, מי שמחליט מה מוסרי.

שאלה: והיצירתיות? מכונה כבר כותבת שירים.
גלית: מכונה יודעת לערבב את מה שכבר קיים. היא לא יודעת מה הרגשתי כשסבתא שלי שרה לי בלילה. היצירה האנושית מתחילה בחוויה - והחוויה שייכת רק לנו.

שאלה: מה הטיפ שלך לבני נוער?
גלית: ארבעה כללים. אחד - בדקו כל עובדה, כי מכונה יכולה להמציא בביטחון מלא. שניים - אל תמסרו פרטים אישיים. שלוש - השתמשו בה כדי ללמוד, לא כדי לדלג על הלמידה. וארבע - תמיד תוסיפו משהו משלכם.

חלק א' - שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המקצוע של גלית?

☐ רופאה ☐ מעצבת משחקים ☐ מורה

2. לפי גלית, אילו משימות כבר עושות מכונות?

☐ משימות שחוזרות על עצמן ☐ כתיבת זיכרונות אישיים ☐ החלטות מוסריות

3. מה הכלל הראשון של גלית?

☐ לא להשתמש בכלל ☐ לבדוק כל עובדה ☐ לשתף פרטים

חלק ב' - צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. סמנו בטקסט בצבע את המשפט שמסביר למה יצירה אנושית מיוחדת, והעתיקו אותו:

2. מקצוע שנעלם או מקצוע שנולד?

- מיון מסמכים · בדיקת טעויות של מכונה · הקלדת נתונים · החלטה מה מוסרי · לימוד המכונה

משימה שהמכונה לוקחת	מקצוע חדש

3. המילה "מוסרי" קשורה ל...

- מה נכון וראוי לעשות ○ מוזיקה ○ מסירת חבילות

חלק ג' - מעמקים

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

משימת תיבה: הוסיפו כלל חמישי משלכם לשימוש חכם ובטוח בבינה מלאכותית, והסבירו למה הוא חשוב.

אפשר להיעזר בגשיר מאחיד (גוף · שכל · רגש · מערכת אמונות · חברה · דמיון) ובמילות קישור: ראשית · בנוסף · לעומת זאת · לכן · לסיכום.

לשיחה בזוגות: מה מכונה לעולם לא תוכל לעשות במקומכם?

כרטיס יציאה · החיים בעידן הבינה המלאכותית שם: _____

כלל אחד לשימוש חכם שאני לוקח/ת איתי:

משהו שרק אני יכול/ה ליצור:

שאלה שעוד מסקרנת אותי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

"המכונה לא תחליף אותך – אבל אולי מישהו שמשמש בה כן"

ראיון דמוני

1 לרגל שבוע הטכנולוגיה ראינו את גלית, מעצבת משחקים שעובדת עם כלי בינה מלאכותית כבר חמש שנים.

2 שאלה: האם בינה מלאכותית תיקח לנו את העבודות?
גלית: חלק מהמשימות – כן. משימות שחוזרות על עצמן, כמו מיון מסמכים, כבר נעשות על ידי מכונות. אבל נולדים גם מקצועות חדשים: מי שבודק שהמכונה לא טועה, מי שמלמד אותה, מי שמחליט מה מוסרי.

3 שאלה: והיצירתיות? מכונה כבר כותבת שירים.
גלית: מכונה יודעת לערבב את מה שכבר קיים. היא לא יודעת מה הרגשתי כשסבתא שלי שרה לי בלילה. היצירה האנושית מתחילה בחוויה – והחוויה שייכת רק לנו.

4 שאלה: מה הטיפ שלך לבני נוער?
גלית: ארבעה כללים. אחד – בדקו כל עובדה, כי מכונה יכולה להמציא בביטחון מלא. שניים – אל תמסרו פרטים אישיים. שלוש – השתמשו בה כדי ללמוד, לא כדי לדלג על הלמידה. וארבע – תמיד תוסיפו משהו משלכם.

5 בסוף הראיון שאלנו את גלית אם היא אופטימית. "אני זהירה", השיבה. "כל טכנולוגיה גדולה – הדפוס, החשמל, האינטרנט – עוררה פחד וגם הביאה שגשוג. ההבדל הוא שהפעם הקצב מהיר מאי פעם. לכן השאלה איננה אם המכונה חכמה, אלא אם אנחנו מספיק חכמים כדי להציב לה גבולות."

חלק א' – שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי הסוגה של הטקסט, ומה מאפיין אותה?

○ סיפור – עלילה ודמויות ○ ראיון – שאלות ותשובות בגוף ראשון ○ שיר – חרוזים

2. מה תפקיד ההשוואה לדפוס ולחשמל בפסקה האחרונה?

○ להראות שהטכנולוגיה מסוכנת ○ לבסס את הטענה בעזרת דוגמאות היסטוריות ○ לשנות נושא

3. "השאלה איננה אם המכונה חכמה, אלא..." – זהו מבנה של:

○ ניגוד ותיקון ○ רשימה ○ סיבה ותוצאה

חלק ב' – צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. סמנו בטקסט בצבע את המשפט שמסביר למה יצירה אנושית מיוחדת, והעתיקו אותו:

2. אופטימיות או זהירות?

- נולדים מקצועות חדשים
- מכונה יכולה להמציא בביטחון
- הטכנולוגיה הביאה שגשוג
- הקצב מהיר מאי פעם

אופטימיות ☀️	זהירות ⚠️

חלק ג' - מעמקים

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

משימת תיבה: 'השאלה היא אם אנחנו מספיק חכמים כדי להציב לה גבולות.' כתבו טיעון: אילו גבולות צריך להציב לבינה מלאכותית בבית הספר? טענה, שני נימוקים, טענת נגד, מסקנה.

אפשר להיעזר בגש"ר מאח"ד (גוף · שכל · רגש · מערכת אמונות · חברה · דמיון) ובמילות קישור: ראשית · בנוסף · לעומת זאת · לכן · לסיכום.

לשיחה בזוגות: מה מכונה לעולם לא תוכל לעשות במקומכם?

כרטיס יציאה · החיים בעידן הבינה המלאכותית שם: _____

כלל אחד לשימוש חכם שאני לוקח/ת איתי:

משהו שרק אני יכול/ה ליצור:

שאלה שעוד מסקרנת אותי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

הרובוט שרצה לצייר

ראיון דמיוני

בכיתה של עומר יש מחשב חכם. הוא יודע לענות על שאלות מהר מאוד.
 עומר ביקש ממנו: "צייר לי חתול!" והמחשב צייר חתול יפה.
 אבל עומר רצה חתול עם כנפיים, שאוהב פיצה ושמו פיצו.
 "את זה רק אתה יכול לדמיין", אמרה המורה. "המחשב עוזר - הרעיון שלך."

חלק א' - שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המחשב יודע לעשות?

○ לענות מהר על שאלות ○ לאכול פיצה ○ ללכת לטייל

2. מי דמיין את פיצו?

○ המחשב ○ עומר ○ המורה

חלק ב' - צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. סמנו בטקסט בצבע את המשפט שאומר מה תפקיד המחשב, והעתיקו אותו:

2. מי עושה את זה?

לחשב מהר • לדמיין חתול עם כנפיים • להרגיש שמח • לענות על שאלה

אני	מחשב

חלק ג' - מעמקים

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

משימת תיבה: דמיינו חיה חדשה שאף מחשב עוד לא ראה. ציירו ותנו לה שם.

לשיחה בזוגות: מה מכונה לעולם לא תוכל לעשות במקומכם?

כרטיס יציאה • החיים בעידן הבינה המלאכותית שם: _____

כלל אחד לשימוש חכם שאני לוקח/ת איתי:

משהו שרק אני יכול/ה ליצור:

שאלה שעוד מסקרנת אותי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

החיים בעידן הבינה המלאכותית

ראיון דמיוני

יש מחשב חכם. הוא עונה על שאלות.

הוא עוזר לנו ללמוד.

אבל לפעמים הוא טועה.

לכן צריך לבדוק.

הרעיונות הכי טובים – באים מאתנו.

מחסן מילים: חכם (smart) • עונה (answers) • טועה (makes a mistake) • לבדוק (to check) • רעיון (idea)

חלק א' – שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המחשב עושה?

○ עונה על שאלות ○ מבשל ○ ישן

2. מה צריך לעשות כי המחשב טועה?

○ לבדוק ○ לצחק ○ לסגר

חלק ב' – צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. מתחו קו בין המילה לפירוש:

makes a mistake	•	•	חכם
to check	•	•	עונה
idea	•	•	טועה
smart	•	•	לבדוק
answers	•	•	רעיון

2. לחצו על המשפט: מאיפה באים הרעיונות הכי טובים?, והעתיקו אותו:

חלק ג' – מעמקים

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

 משימת תיבה: השלימו: מחשב חכם יכול לעזור לי ב...

 לשיחה בזוגות: מה מכונה לעולם לא תוכל לעשות במקומכם?

 כרטיס יציאה · החיים בעידן הבינה המלאכותית שם: _____

כלל אחד לשימוש חכם שאני לוקח/ת איתי:

משהו שרק אני יכול/ה ליצור:

שאלה שעוד מסקרנת אותי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

החיים בעידן הבינה המלאכותית

ראיון דמוני

מחשב חכם עוזר.

? אני שואל/ת - הוא עונה.

הרעיון - שלי!

חלק א' - שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי עוזר לי?

מכונית

עץ

מחשב

2. של מי הרעיון?

של הכלב

של המחשב

שלי

חלק ב' - צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. בטוח או לא בטוח?

לכתוב סיסמה

? לשאול שאלה על חיות

 לכתוב את הכתובת שלי

 לבקש ציור

 לא בטוח	 בטוח

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

במה מחשב עוזר לי? (הקיפו)

ללמוד

לצייר

לשמוע סיפור

לחשב

למצוא מילים

איך אני מרגיש/ה? 😊 😐 😞 😡 😄

כרטיס יציאה • החיים בעידן הבינה המלאכותית שם: _____

כלל אחד לשימוש חכם שאני לוקח/ת איתי:

משהו שרק אני יכול/ה ליצור:

שאלה שעוד מסקרנת אותי: